

ЗАТВЕРДЖЕНО
Засідання педагогічної ради
Житомирського кооперативного фахового
коледжу бізнесу і права
Протокол № 4 від 14 лютого 2023 р.

Наказ № 14/2023 від 14 лютого 2023

ПОЛОЖЕННЯ про академічну мобільність учасників освітнього процесу у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (далі - Положення) Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права (далі - Коледж) розроблене відповідно до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 року №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» та інших нормативно-правових актів в галузі фахової передвищої освіти, Статуту Коледжу.

1.2. Дане Положення регламентує діяльність Коледжу щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок організації різних програм академічної мобільності на території України і за кордоном.

1.3. Академічна мобільність передбачає можливість учасників освітнього процесу Коледжу навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну або виробничу практику у партнерському закладі фахової передвищої освіти (в Україні або за кордоном), з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, фахових практик тощо.

1.4. Учасники освітнього процесу Коледжу, Коледж та його партнери – заклади фахової передвищої освіти (інші установи, підприємства, організації) в межах чи поза межами України, що беруть участь у програмах академічної мобільності – є учасниками академічної мобільності.

1.4. Право на академічну мобільність реалізується на підставі договорів про співробітництво в галузі освіти, програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними та іноземними закладами фахової передвищої освіти (іншими установами, підприємствами, організаціями) або їх основними структурними підрозділами (далі організації-партнери), а також між учасником освітнього процесу та закладом фахової передвищої освіти (іншою установою, підприємством, організацією) з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів, зокрема ініційованих здобувачами освіти або приймаючою стороною.

У період дії умов воєнного стану укладання відповідних договорів про співробітництво між закладами освіти, до яких зараховано здобувачів, та закладами освіти, які знаходяться на території проведення активних бойових дій, може здійснюватися шляхом підписання з використанням КЕП, шляхом обміну листами, шляхом підтвердження зобов'язань після відновлення їх діяльності тощо. В останньому випадку необхідно попереджувати здобувачів освіти про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих в межах програми внутрішньої академічної мобільності, та можливу необхідність опанування додаткових освітніх компонентів у базовому закладі освіти для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем

1.5 Навчання учасників освітнього процесу відбувається за узгодженими між Коледжем та закладами-партнерами (організаціями-партнерами) освітніми програмами або індивідуальними навчальними планами.

1.6 За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

– здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності або навчання за індивідуальними навчальними планами;

- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і термін їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у закладах-партнерах (організаціях-партнерах);
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або підвищення кваліфікації та звітування педагогічних працівників.

1.7 Основними цілями реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

- удосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- створення в Коледжі освітньої системи підготовки фахівців, спроможної динамічно та адекватно реагувати на виклики та потреби економіки держави, забезпечувати формування загальних і спеціальних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти відповідно до міжнародних стандартів освіти та стандартів України;
- імплементація в Коледжі інноваційних методів організації освітнього процесу, обмін передовим педагогічним досвідом;
- збагачення індивідуального досвіду студентів щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення інтелектуального потенціалу до освітнього процесу Коледжу, встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків.

1.8 Основними завданнями реалізації академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу;
- створення та впровадження в освітній процес Коледжу спільних із закладами-партнерами (організаціями-партнерами) освітньо-професійних програм підготовки фахового молодшого бакалавра;
- залучення висококваліфікованих провідних педагогічних працівників вітчизняних та зарубіжних закладів фахової передвищої освіти (працівників організацій-партнерів) до проведення лекцій, тренінгів, семінарів тощо;
- удосконалення якості мовної підготовки здобувачів фахової перед вищої освіти, педагогічних працівників Коледжу;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків всередині нашої країни чи з іноземними закладами-партнерами (організаціями-партнерами);
- поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України.

1.9 Фінансування програм академічної мобільності може здійснюватися за рахунок:

- коштів державного бюджету України, у тому числі коштів, які виділяються в рамках національних проєктів;
- коштів сторони, що приймає, якщо це передбачено угодою з закладом-партнером (організацією-партнером);
- коштів юридичних та фізичних осіб;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Види та форми академічної мобільності

2.1 За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах-партнерах (організаціях-партнерах) в межах України;
- міжнародну академічну мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах-партнерах (організаціях-партнерах) поза межами України.

2.2 Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання учасника освітнього процесу в іншому закладі-партнері (організації-партнері) з метою здобуття ступеня фахової передвищої освіти, що підтверджується документом (документами) про фахову передвищу освіту або про

здобуття ступеня фахової передвищої освіти від двох або більше закладів фахової передвищої освіти;

– кредитна мобільність навчання учасника освітнього процесу в іншому закладі фахової передвищої освіти (організації-партнері) з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі фахової передвищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності (індивідуальними навчальними планами) залишається незмінним.

2.3 Форми академічної мобільності:

– для здобувачів фахової передвищої освіти – це навчання за програмами академічної мобільності (індивідуальними навчальними планами), стажування, практичне навчання;

– для педагогічних працівників – це участь у спільних проєктах, викладання, стажування, підвищення кваліфікації.

2.4. Стосовно учасників академічної мобільності розрізняють:

– групову академічну мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування у закладах-партнерах, організовані Коледжем з метою реалізації освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

- індивідуальну академічну мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти - партнерах з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;

- ініціативну академічну мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, з метою реалізації індивідуальних освітніх та академічних програм, в рамках вітчизняних і зарубіжних державних програм та проєктів тощо за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та освітньо-професійними програмами.

3. Організаційне забезпечення академічної мобільності

3.1 Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється заступником директора з навчально-виховної роботи через навчальну частину та голів циклових комісій Коледжу.

3.2 Здобувачі фахової передвищої освіти в межах внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів фахової передвищої освіти в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів освіти вітчизняного закладу фахової передвищої освіти.

Навчання таких здобувачів здійснюється за індивідуальними навчальними планами, узгодженими Коледжем та закладами-партнерами. При формуванні індивідуального навчального плану здобувача враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.3 Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів фахової передвищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

За здобувачами на період навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами відповідно до укладеного договору про академічну мобільність між Коледжем та учасником академічної мобільності зберігаються місце навчання протягом навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

3.4 Педагогічні працівники Коледжу можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про

участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи до одного року.

3.5. До участі у програмах академічної мобільності допускаються студенти, які повністю завершили хоча б один рік навчання та педагогічні працівники, які мають педагогічний стаж не менше 2-х років.

3.6. Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Коледжу, яка створюється наказом директора, з урахуванням:

- рейтингу навчальної успішності студента, участі у науково-пошуковій та дослідницькій роботі Коледжу та поза його межами;
- рівня володіння іноземною мовою;
- мотивації до участі в академічній мобільності.

Конкурсну комісію очолює директор Коледжу. В роботі конкурсної комісії обов'язкову участь беруть завідувач навчальною частиною, голова випускової циклової комісії та представники органів студентського самоврядування.

3.7. Етапи, тривалість, зміст навчання, перелік необхідних документів та процедура їх подання для участі в програмі академічної мобільності регламентуються угодами між закладами-партнерами, затверджуються їхніми керівниками та публікуються на вебсторінці Коледжу впродовж 3 днів з дня оголошення конкурсу.

3.8. Учасники освітнього процесу, відібрані для короткотривалого навчання у закладах-партнерах, які вирішили не переривати навчання за основним місцем, зобов'язані до початку навчання у закладі-партнері укласти з Коледжем договори про участь за програмою академічної мобільності та затвердити їх. (Додаток 1). Виконання визначеної договором освітньо-професійної програми може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання. Студентам-учасникам програм академічної мобільності, які через одночасне навчання за різними освітньо-професійними програмами в кількох ЗФПВО не можуть пройти навчальну чи виробничу практику у визначені Коледжем терміни, може бути запропоновано гнучкий графік їх проходження і захисту в межах навчального року. При цьому допускається незначне корегування співвідношення годин, відведених на теоретичні і практичні види робіт із збільшенням частки самостійної роботи.

3.9. Усі навчальні дисципліни, включені у Договір, є обов'язковими для вивчення. За виконання договору персональну відповідальність несе здобувач вищої освіти.

3.10. Учасник академічної мобільності, крім вивчення у ЗФПВО-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між ЗВО-партнерами.

3.11. Направлення учасника академічної мобільності за кордон здійснюється на підставі наказу директора на основі наступних документів:

- заяви на ім'я директора про скерування на навчання за програмою академічної мобільності, із візою-погодженням голови циклової комісії, завідувача навчальною частиною резолюцією заступника директора з навчально-виховної роботи;
- договору про участь за програмою академічної мобільності.

4. Визнання та перезарахування результатів участі у програмах академічної мобільності

4.1. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у вищій та фаховій передвищій освіті, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 08 лютого 2022 року №130, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 року за №328/37664.

4.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття фахової передвищої освіти в межах програми академічної мобільності (індивідуального навчального плану) повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-професійною програмою закладу, в якому здобувач навчається на постійній основі.

Перезарахування вивчених навчальних дисциплін, проходження навчальної та виробничої практик здійснює завідувач навчальною частиною академічної мобільності на підставі наданого учасником освітнього процесу документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної та виробничої практик кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у ЗФПВО-партнері.

4.3. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у закладі-партнері представляються за прийнятою там шкалою і переводяться у шкалу, прийняту в Коледжі.

4.4. Якщо здобувач фахової передвищої освіти під час перебування у закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання (індивідуальний навчальний план), то після повернення до закладу, в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

4.5. Визнання результатів участі у програмах академічної мобільності педагогічного працівника Коледжу здійснюється на підставі виконання ним умов договору про мобільність та індивідуального завдання.

4.6. Результати участі у програмі академічної мобільності педагогічного працівника Коледжу засвідчуються представленням звіту та документів про успішне завершення програми академічної мобільності (індивідуального плану підвищення кваліфікації, стажування).

Зазначені документи оформлюються належним чином та подаються у десятиденний термін після повернення до Коледжу для затвердження педагогічною радою.

4.7. У разі ненадання педагогічним працівником Коледжу документального підтвердження результатів академічної мобільності у встановлений термін без поважної причини, розглядається питання щодо накладання стягнення, відповідно до чинного законодавства.

4.8. Якщо участь у програмі академічної мобільності передбачає діяльність за напрямом роботи педагогічного працівника в Коледжі, що підтверджено документально, участь у програмі академічної мобільності може бути визнана підвищенням кваліфікації у порядку, визначеному Положенням про підвищення кваліфікації.

5. Обов'язки ЗФПО-партнерів

5.1. Коледж зобов'язаний:

- укласти договір про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності учасників освітнього процесу між ЗФПВО-партнерами та узгодити освітньо-професійні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати учасникам освітнього процесу консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни.

5.2. ЗФПВО - партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати здобувача фахової передвищої освіти, направленою на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачами фахової передвищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам фахової передвищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам фахової передвищої освіти ЗФПВО - партнера брати участь у конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої науково-пошукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, медичною базами;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни;

- після завершення навчання видати здобувачам фахової передвищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про фахову передвищу освіту з додатком встановленого у ЗФПВО -партнері зразка.

5.3. Обов'язки ЗФПВО -партнерів щодо здобувачів фахової передвищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних договорах між ЗФПВО -партнерами.

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності

6.1. Учасники освітнього процесу мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за однаковою освітньо-професійною програмою підготовки фахівців у ЗФПВО-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, медичною, виробничою, культурною, спортивною базою ЗФПВО, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- отримання документа про відповідну освітньо-кваліфікаційну ступінь встановленого у ЗФПВО - партнері зразка, якщо це передбачено угодою між ЗФПВО -партнерами щодо програм академічної мобільності.

6.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів ЗФПВО, що приймає, документів Коледжу;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у ЗФПВО - партнері вчасно повернутися до коледжу, що направив на навчання.

7. Звітування та оформлення документів за результатами навчання за програмою академічної мобільності

7.1. Після повернення до Коледжу, учасник освітнього процесу надає завідувачу навчальної частини завірену в установленому порядку ЗФПВО - партнером копію документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної та виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів (сертифікат, диплом, випуску навчальних досягнень).

7.2. Коледж в установленому порядку приймає рішення щодо повернення учасника освітнього процесу на навчання після завершення програми академічної мобільності.

7.3. Якщо учасник освітнього процесу під час перебування у ЗВО-партнері не виконав затверджену освітню програму, то після повернення до ЗВО, що направив на навчання, йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання за кошти фізичних та юридичних осіб.

8. Фінансове забезпечення організації академічної мобільності

8.1. Участь здобувачів фахової передвищої освіти у програмах академічної мобільності відбувається згідно з фінансовими умовами програм або угод із закладами-партнерами, які включають відповідні статті про витрати.

8.2. Фінансування програм академічної мобільності, відповідно до домовленостей учасників, може здійснюватися за рахунок:

- грантів національних і міжнародних організацій та приватних фондів;
- коштів сторони, що приймає;
- особистих коштів учасників;
- коштів фізичних та юридичних осіб-спонсорів тощо.

8.3. Фінансові умови навчання в Коледжі на час перебування учасників освітнього процесу у ЗФПВО - партнері визначають індивідуально для кожного здобувача фахової передвищої освіти з урахуванням умов фінансування його навчання в Коледжі. За здобувачами фахової передвищої освіти на період навчання в іншому ЗФПВО - партнері на території України чи поза її межами зберігається місце навчання.

9. Прикінцеві положення

9.1 Дане Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою коледжу та затверджується директором коледжу.

9.2 Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом директора коледжу, якщо інше не передбачається тим же наказом.

9.3 Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються Педагогічною радою коледжу та затверджуються директором о коледжу. У тому ж порядку Положення скасовується.

9.4 Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

ДОГОВІР
про надання освітніх послуг між закладом освіти
та фізичною особою

Житомирський кооперативний фаховий коледж бізнесу і права в особі директора
 Силантьєвої Олени Сергіївни,
 та _____

(прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, яка замовляє освітню послугу)

(далі – замовник) для _____

(прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи)

(далі – одержувач), уклали цей договір про таке:

Предмет договору

1. Предметом договору є надання освітньої послуги.

Виконавець бере на себе зобов'язання за рахунок коштів замовника здійснити надання одержувачу освітньої послуги, а саме: _____

(освітня послуга)

_____

(форма навчання)

_____

(місце та строк надання освітньої послуги)

_____

(ступінь освіти)

_____

(назва спеціальності)

_____

(обсяг навчального навантаження здобувача освіти в кредитах ЄКТС)

Обов'язки та права виконавця

2. Виконавець зобов'язаний:

2.1. надати одержувачу освітню послугу на рівні стандартів освіти (якщо законодавством передбачені державні стандарти надання освітньої послуги);

2.2. забезпечити дотримання прав замовника та одержувача;

2.3. видати одержувачу документ про освіту державного зразка (якщо відповідно до законодавства за освітньо-професійною програмою передбачено видачу такого документа) за умови виконання одержувачем навчального навантаження в обсязі, необхідному для здобуття певного ступеня освіти;

2.4. інформувати одержувача про правила та вимоги щодо організації надання освітньої послуги, її якості та змісту, про його права і обов'язки під час надання та отримання зазначеної послуги.

3. Виконавець має право вимагати від замовника своєчасно вносити плату за освітню послугу в розмірах та в порядку, встановлених цим договором.

Обов'язки та права замовника

4. Замовник зобов'язаний своєчасно вносити плату за освітню послугу в розмірах та в порядку, встановлених цим договором.

5. Замовник має право вимагати від виконавця:

1) надання освітньої послуги одержувачу на рівні стандартів освіти (якщо законодавством передбачені державні стандарти надання освітньої послуги);

2) забезпечення дотримання своїх прав, а також прав одержувача;

3) видачі одержувачу документа про освіту державного зразка (якщо відповідно до законодавства за освітньо-професійною програмою передбачено видачу такого документа) за умови виконання одержувачем навчального навантаження в обсязі, необхідному для здобуття певного ступеня освіти;

4) інформування одержувача про правила та вимоги щодо організації надання освітньої послуги, її якості та змісту, про його права і обов'язки під час надання та отримання зазначеної послуги.

Обов'язки та права одержувача освітньої послуги

6. Одержувач зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 55 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

7. Одержувач має права, передбачені статтею 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

Плата за надання освітніх послуг та порядок розрахунків

8. Розмір плати за надання освітньої послуги у повному обсязі встановлюється в національній валюті, при цьому виконавець має право змінювати розмір плати за навчання не частіше одного разу на рік і не більше як на офіційно визначений рівень інфляції за попередній календарний рік з обов'язковим інформуванням про це замовника.

9. Загальна вартість освітньої послуги за весь строк навчання становить _____ гривень.

(сума цифрами і словами)

У разі коли платна освітня послуга надається протягом кількох років, у договорі зазначається вартість освітньої послуги за кожний календарний рік окремо.

10. Замовник вносить плату _____

(одноразово (щороку, щосеместрово, щомісяця)

із зазначенням способу оплати (готівкою, безготівково)

не пізніше ніж за _____.

(зазначається день, місяць, рік)

Відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання зобов'язань

11. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань цього договору сторони несуть відповідальність згідно із законом та цим договором.

12. За несвоєчасну оплату освітніх послуг замовник сплачує виконавцю пеню в розмірі _____ несплаченої суми за кожний день прострочення.

(відсотків)

13. У разі дострокового розірвання договору внаслідок порушення виконавцем договірних зобов'язань або з ініціативи замовника, у разі відрахування одержувача освітньої послуги (крім випадків, коли одержувач відрахований у зв'язку з невиконанням обов'язків, визначених статтею 55 Закону України «Про фахову передвищу освіту») кошти, що були внесені замовником як плата за надання освітньої послуги, повертаються йому в обсязі оплати частини послуги, не наданої на дату розірвання договору.

14. У разі дострокового розірвання договору у зв'язку з порушенням замовником договірних зобов'язань або невиконанням одержувачем обов'язків, визначених статтею 55 Закону України «Про фахову передвищу освіту», кошти, що були внесені замовником, залишаються у виконавця та використовуються для виконання його статутних завдань.

Розірвання договору

15. Договір розривається:

- 1) за згодою сторін;
- 2) у разі неможливості виконання стороною договору своїх зобов'язань у зв'язку з прийняттям нормативно-правових актів, що змінили умови, встановлені договором щодо освітньої послуги, і незгоди будь-якої із сторін внести зміни до договору;
- 3) у разі ліквідації юридичної особи – замовника або виконавця, якщо не визначений правонаступник;
- 4) у разі відрахування із закладу освіти одержувача згідно із законодавством;
- 5) за рішенням суду в разі систематичного порушення або невиконання однією із сторін умов договору.

16. Дія договору тимчасово припиняється у разі надання одержувачу освітньої послуги академічної відпустки відповідно до законодавства на весь строк такої відпустки, про що вносяться відповідні зміни до договору.

Юридичні адреси сторін і розрахункові рахунки:

Виконавець:

Замовник:

М. П. «_____» _____ 20__ р